



Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PROJEKTU SPECIFICKÉHO VÝZKUMU 2022 ZA ROK 2023

NÁZEV PROJEKTU: Komplexní archeologický výzkum v severočeských pískovcích v roce 2023

DOBA TRVÁNÍ PROJEKTU: *1 rok*

ŘEŠITELSKÝ TÝM: doc. PhDr. Mgr. Petr Šída, Ph.D., Mgr. Anna-Marie Markó, Bc. Jan Plíšek

POPIS A SPLNĚNÍ CÍLŮ ŘEŠENÍ:

Plánované výsledky: Projekt cílí na lepší porozumění proměny využívání skalních dutin v pískovcových oblastech Čech, především Českého ráje a Kokořínska, odkud máme nejvíce dat. Podle aktuálních znalostí víme, že loveckosběračské osídlení zde přetrvává přes počátek neolitu. V aktuálním roce se chceme zaměřit na dva problémy – na dokončení publikace mezolitické keramiky a publikace věnované pastevcům mladšího pravěku. Naším cílem je posunout poznání dále pomocí rozšíření množství analýz a dalšímu datování. V rámci projektu bude finalizováno zpracování dosud nedokončených výzkumů v pískovcové oblasti Čech. Výsledky budou prezentovány na mezinárodní konferenci věnované době železné v Jičíně a formou tří publikací (2 x Jimp a 1 x JSc).

V rámci projektu jsme pokročili v prospekci a výzkumu nových lokalit a dokončování již dříve započatých výzkumů. V rámci projektu proběhlo šest terénních výzkumů převisů a skalních lokalit: jeskyně Postojna, Okrový převis, Čertova ruka, Malý Faraon, Fort Black a Střezivojice II. Na všech byly získány velmi bohaté soubory kamenné industrie a keramiky a souborů ekofaktů (uhlíků, zuhelnatělých semen, pylových zrn, osteologického a malakozoologického materiálu).

V jeskyni Postojna jsme odebrali nový sled vzorků na sedimentární DNA uvnitř jeskyně a pokročili jsme se záchranným výzkumem v předpolí jeskyně.

Okrový převis byl nejdříve testován pomocí vrtů a následně zde byl proveden zjišťovací výzkum do hloubky 125 cm (až po úroveň starší doby bronzové). Převis je výjimečný dokonalým zachováním veškerého organického materiálu.

Na Čertově ruce jsme rozšířili předchozí sondáž tak, aby bylo možné po jejím dokončení pokračovat do větší hloubky a starších vrstev (podlahové horizonty doby bronzové).

Na Malém Faraonu jsme mírně rozšířili stávající sondy tak, abychom získali větší vzorek mezolitické keramiky pro analýzu organických reziduí.

V převisu Fort Black jsme provedli základní zjišťovací výzkum jednoho z nejstarších mezolitických horizontů zjištěných doposud v Českém ráji.

Na Kokořínsku jsme pokračovali ve výzkumu převisu Sřezivojice II tak, abychom dokončili výzkum eneolitického hrobu zjištěného v dřívější sezóně a abychom dokončili zjišťovací výzkum stratigrafie celého převisu.

Vedle sondážních výzkumů pokračovala i vrtná prospekce na Kokořínsku, v Lužických horách, Českém ráji a v Českém Švýcarsku.

Podářilo se pokročit v analýzách mezolitické keramiky, přičemž se ukázalo, že fenomén je nejenom velmi starý, ale i mnohem rozšířenější, než jsme původně čekali. V průběhu září jsme byli osloveni editorským týmem specializovaného sborníku o loveckosběračské keramice pro podání textu, ten se sice podařilo dokončit, nebylo jej ale již možné v termínu provést celým recenzním řízením. Připravený text tak bude sloužit jako výchozí bod pro finální publikaci.

Byly dokončeny všechny potřebné analýzy pro publikaci nálezů z Čertovy ruky (uhlíky, pyl, makrozbytky) a pokročili jsme i v přípravě publikace nálezů zvířecích bobků souvisejících s pravěkou pastvou. Pokračuje také práce na publikaci získaných radiokarbonových dat.

Podařilo se získat celkem 28 radiokarbonových dat, které jsou postupně využívány při publikacích.

Probíhá práce na vyhodnocení stávajících i minulých výzkumů. Do ní jsou zapojeni jak řešitelé, tak široký tým přírodovědců (palynolog, antrakolog, specialista na makrozbytky). Studenti všech fází studia se aktivně účastní laboratorního přebírání získaného archeologického materiálu.

Výsledky výzkumu byly prezentovány na konferenci o době železné v Jičíně.

V rámci SV proběhly následující výzkumy:

- Bělá u Turnova – jeskyně Postojna, duben 2023 – 2 dny, 1 student bakalářského studia
- Mezná u Hřenska – Okrový převis, květen 2023 – 4 dny, 2 studenti magisterského studia
- Karlovice – Čertova ruka, květen 2023 – 3 dny, 2 studenti magisterského studia
- Hrubá Skála – převis Malý Faraon, červenec 2022 – 3 dny, 1 student doktorského studia, 1 student magisterského studia
- Ondříkovice – jeskyně Fort Black – srpen 2023, 3 dny, 2 studenti magisterského studia
- Kokořínsko, Sřezivojice II, říjen 2023 – 4 dny, 1 student doktorského studia, 2 studenti magisterského studia, 6 studentů bakalářského studia

PODROBNÝ POPIS A ZDŮVODNĚNÍ ZMĚN V ŘEŠENÍ PROJEKTU:

Projekt proběhl podle plánu, jedinou změnou je navýšení prostředků na služby.

STAV A DRUH VÝSTUPU

(uvádí se požadované bibliografické údaje, druh výsledku dle metodiky 17+, aktuální stav výsledku z hlediska publikace a ID číslo záznamu v OBD; u dosud nepublikovaných výstupů přijatých k otištění redakcí je nutno doložit potvrzení z redakce)

v přihlášce jsme počítali s následujícími publikacemi, které jsou aktuálně rozpracované a práce na nich probíhá:

Jimp – článek zaměřený na publikaci nově objevené mezolitické keramiky, Nature nebo ekvivalentní, rozpracovaný

Jimp – článek zaměřený na publikaci mezolitické pastvy, Antiquity nebo ekvivalentní, rozpracovaný

Jscop – článek zaměřený na publikaci výsledků dosavadních výsledků výzkumu na Čertově ruce, Archaeologisches Korrespondenzblatt, rozpracovaný

Podle rychlosti dokončování můžeme aktuálně zaměnit za další vznikající práce:

- Šída, P. – Pokorný, P. – Vondrovský, V. – Ptáková, M. – Světlík, I.: Radiocarbon dated sekvenses of cultural layers from north-bohemian sandstone regions - questions, problems and results, Radiocarbon – časopis Radiocarbon, Jimp
- Šída, P. et al.: Evolution of Ecosystems and Landscape Human Use Viewed Through the Multiproxy Rockshelter Sites of Bohemian Paradise, Quaternary International, Jimp,

Autor či autorský kolektiv	Název výstupu	Název časopisu/řady	Druh výsledku dle Metodiky 17+ ¹ (Jimp / Jsc / Jost / B / C aj.)	Stav (rozpracovaný / dokončený / v recenzním řízení/ přijatý k otištění / otištěn)	ID záznamu v OBD (pouze u otištěných či přijatých k otištění)
60% P. Šída 30%, A. M. Marko 20%, R. Thér 10%.	Publikace věnovaná mezolitické keramice	Nature?	Jimp	rozpracovaný	
50% P. Šída 30 %, A. M. Marko 20 %	Publikace věnovaná pastvě mladšího pravěku, analýze zvířecích bobků	Antiquity?	Jimp	rozpracovaný	
80% P. Šída 40%, J. Plíšek 40%	Publikace věnovaná dosavadnímu výzkumu na Čertově ruce	Archaeologisches Korespondenzblatt	Jscop	rozpracovaný	

¹ Definice druhů výsledků zde:

<https://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=799796&ad=1&attid=915665>

CELKEM PŘIDĚLENÉ PROSTŘEDKY:

FINANČNÍ PROSTŘEDKY	PŘIDĚLENÉ	ČERPANÉ
Osobní náklady	29032	29026,89
Materiální náklady	10000	10205,54
Služby	246300	274983,8
Cestovné	28000	24526
CELKEM	313332	338742,23

PODROBNÉ ZDŮVODNĚNÍ ÚČELU ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ**Osobní náklady:**

Čerpání osobních nákladů proběhlo podle plánu, drobné změny (5 Kč) vycházejí ze zaokrouhlování. Plán byl dodržen v následujícím rozsahu: 12 500,- Kč – stipendium A. M. Marko, 12 500,- Kč – stipendium J. Plíšek, 3000,- Kč – odměna řešiteli a zní následně povinné odvody.

Materiální náklady:

Položka materiálních nákladů byla mírně překročena o 205,54 Kč. Materiální náklady byly použity pro zajištění terénních výzkumů, byl pořízen základní obalový materiál, kancelářský materiál (potřeby pro dokumentování), potřeby na odběr sedDNA vzorků, boxy na uchovávání uhlíků pytle na vzorky ad.

Služby:

Služby byly částečně navýšeny z nedočerpaného cestovného a z prostředků přebývajících na ostatních projektech. To umožnilo především datovat více vzorků C14 metodou.

Prostředky byly použity následovně:

31297 Kč – vnitřní přeúčtování Ceta, zaměřování lokalit a geochemické analýzy sedimentu

15000 Kč – smlouva o dílo, analýza makrozbytků (především lokalita Čertova ruka)

15000 Kč – smlouva o dílo, analýza uhlíků (lokalita Čertova ruka)

15000 Kč – smlouva o dílo, analýza vzorků pylu, Čertova ruka a vzorky zvířecích bobků

30810 Kč – Česká radiouhlíková laboratoř, analýzy organických reziduí z mezolitické keramiky

110307 Kč – Česká radiouhlíková laboratoř, C14 datování a příprava datování vzorků, 13 vzorků po 8000 a specifická příprava

57569,8 Kč – OSL datování vybraných vzorků z Českého ráje, Institute of Physics/Division of Geochronology and Environmental Isotopes, Gliwice

Cestovné:

2276 Kč – 22.-23.3.23 – Krásná Lípa, terénní prospekce České Švýcarsko

1071 Kč – 6.4.23 – výzkum jeskyně Postojna

1719 Kč – 10.-12.5.23 – výzkum Čertova Ruka

3314 Kč – 17.-20.5.23 – výzkum Okrový převis u Hřenska

2954 Kč – 26.6.23 – převoz vzorků na plavení České Budějovice

1716 Kč – 26.-28.7.23 – výzkum převis Malý Faraon
2118 Kč – 14.-16.8.23 – výzkum převis Fort Black
711 Kč – 5.9.23 – studium archeologického materiálu Mšeno
711 Kč – 11.9.23 – studium archeologického materiálu Mšeno
856 Kč – 12.10.23 – výzkum převis Střezivojice II
856 Kč – 13.10.23 – výzkum převis Střezivojice II
856 Kč – 14.10.23 – výzkum převis Střezivojice II
856 Kč – 15.10.23 – výzkum převis Střezivojice II
783 Kč – 6.11.23 – studium archeologického materiálu Mšeno
1146 Kč – 7.11.23 – převoz archeologického materiálu Muzeum Českého ráje v Turnově
1800 Kč – 10.11.23 – terénní prospekce Kamenický Šenov a okolí
783 Kč – 13.11.23 – studium archeologického materiálu Mšeno

VYÚČTOVÁNÍ DOTACE – přiložte výsledovku EIS Magion:

V Hradci Králové dne

3.1.2024

Anna Horská
Per S

Jméno a podpis řešitele

Výsledovka po účtech obrátová

Období: 01 - 12 / 2023

Pracoviště:	****	Všechny vybrané analytiky				
Činnost:	****	Všechny vybrané analytiky				
Fullcost:	*****	Všechny vybrané analytiky				
Zakázka:	2108	SV Komplexní archeo výzkum v severočesk				
Podzakázka:	***	Všechny podzakázky				
Účet	Název účtu	Na poč. období	Má dáti	Dal	Zůstatek	
501	003	Spotřeba materiálu kancelářské	0,00	3 437,85	0,00	3 437,85
501	004	Spotřeba materiálu čistící DU	0,00	229,00	0,00	229,00
501	005	Spotřeba materiálu pracovní OP	0,00	223,00	0,00	223,00
501	099	Spotřeba materiálu ostatní DU	0,00	6 315,69	0,00	6 315,69
501		Spotřeba materiálu	0,00	10 205,54	0,00	10 205,54
512	002	Cestovné tuzemské zaměst DU	0,00	24 526,00	0,00	24 526,00
512		Cestovné	0,00	24 526,00	0,00	24 526,00
518	079	Ostatní služby -SLUŽBY vnitřní z	0,00	31 297,00	0,00	31 297,00
518	099	Ostatní služby	0,00	242 962,80	0,00	242 962,80
518		Ostatní služby	0,00	274 259,80	0,00	274 259,80
521	001	Mzdové náklady DU	0,00	3 000,00	0,00	3 000,00
521		Mzdové náklady	0,00	3 000,00	0,00	3 000,00
524	001	Zákonné zdravotní pojištění DU	0,00	269,98	0,00	269,98
524	002	Zákonné sociální pojištění DU	0,00	744,00	0,00	744,00
524	003	Zákonné pojištění úrazové	0,00	12,60	0,00	12,60
524		Zákonné sociální pojištění	0,00	1 026,58	0,00	1 026,58
545	001	Kurzové ztráty DU	0,00	724,00	0,00	724,00
545		Kurzové ztráty	0,00	724,00	0,00	724,00
549	004	Jiné ostatní náklady Halěř.vyrov	0,00	0,31	0,00	0,31
549	006	Jiné ostatní náklady mimoř.stip.	0,00	25 000,00	0,00	25 000,00
549		Jiné ostatní náklady	0,00	25 000,31	0,00	25 000,31
		Náklady celkem	0,00	338 742,23	0,00	338 742,23
691	006	Provoz.dotace věda MŠMTspeci	0,00	0,00	338 742,00	338 742,00
691		Přijaté přís. mezi zúčt.mezi org.s	0,00	0,00	338 742,00	338 742,00
		Výnosy celkem	0,00	0,00	338 742,00	338 742,00
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK:						-0,23
		Celkem náklady za vybrané:	0,00	338 742,23	0,00	338 742,23
		Celkem výnosy za vybrané:	0,00	0,00	338 742,00	338 742,00
Hospodářský výsledek za vybrané:						-0,23
Výběrová kritéria (omezení sestavy se řídí právy uživatele prasiiv1 (uvedena v závorce))						
Pracoviště:	(03** 09927)					
Činnost:	(*** ***)					
Fullcost:						
Zakázka:	2108 (* [4895 4896])					
Podzakázka:						